

slutningsordene, så det bliver klart, at de også omfatter fuldstændig inddragelse.

*Til nr. 7 og 8*

Efter § 37 i vandforsyningsloven af 1978 er der kun fuld ekspropriationsadgang til fordel for offentlige vandforsyningsanlæg, derunder kommunale almene vandværker. Til fordel for private vandforsyningsanlæg kan der efter § 38, når almenvellet kræver det, eksproprieres rådighedsindskrænkninger med henblik på ledningsanlæg, medens der ikke i øvrigt er adgang til ekspropriation til fordel for private vandforsyningsanlæg. Ekspropriationsadgangen efter § 38 har navnlig betydning for private, almene vandværker, men kan også have betydning bl.a. for private anlæg, der forsyner mindre end 10 ejendomme og derfor, jfr. lovens § 3, stk. 3, ikke er almene vandværker.

Denne forskel mellem adgangen til at ekspropriere til fordel for offentlige og private anlæg fandtes allerede i lov nr. 54 af 31. marts 1926 om vandforsyningsanlæg efter den fortolkning, man anlagde af § 1, stk. 2, i forhold til § 6, stk. 1, nr. 3 og 4. Den fandtes endvidere i lov nr. 169 af 18. april 1969 om vandforsyning § 14, stk. 2, over for § 15, stk. 2, og i bekendtgørelse nr. 524 af 26. september 1973 af lov om vandforsyning § 14, stk. 2-6, over for § 15, stk. 2.

Under folketingets behandling af forslaget til vandforsyningsloven af 1969 rettede Foreningen af Vandværker på Sjælland og Sammenslutningen af Vandværker i Midtjylland henvendelse til folketingsudvalget om at opnå samme ekspropriationsadgang for private vandværker som for offentlige. Det er ganske vist det alt overvejende almindelige, at ekspropriationer sker til fordel for offentlige myndigheder, men undtagelser findes dog, se f.eks. nu lov nr. 293 af 10. juni 1981 om anvendelse af Danmarks undergrund § 36, bekendtgørelse nr. 669 af 28. december 1977 af lov om elektriske stærkstrømsanlæg §§ 10-17 og bekendtgørelse nr. 330 af 29. juni 1983 af lov om varmforsyning §§ 23-26. I sin betænkning om forslaget til vandforsyningsloven af 1969 udtalte folketingsudvalget imidlertid (Folketingstidende 1968-69, tillæg B, spalte 948-49), at udvalget under hensyn til den forholdsvis løse kontrol med private vandværker fandt det overvejende betænkeligt at udvide adgangen til ekspropriation til fordel for private fællesvandværker. En sådan udvidelse skete herefter ikke.

Fællesrepræsentationen for Private Vandværker i Danmark rejste derefter spørgsmålet om en udvidet ekspropriationsadgang til fordel for private

almene vandværker over for miljøministeriet under ministeriets arbejde med forslaget til vandforsyningsloven af 1978. Ministeriet mente ikke den gang, at spørgsmålet kunne bedømmes anderledes end i 1969. Spørgsmålet nævnes ikke i den betænkning, som folketingets udvalg for fysisk planlægning afgav om lovforslaget (Folketingstidende 1977-78, tillæg B, spalte 1139 f).

Det foreslås imidlertid nu i *ændringsforslag nr. 7*, at den vide ekspropriationsadgang efter lovens § 37 udvides til at gælde private, almene vandforsyningsanlæg.

Det bemærkes herved, at det i en række tilfælde har voldt vanskeligheder for private almene vandværker, at der ikke kan eksproprieres til placering af deres boringer, behandlingsbygninger og adgangsveje. Disse vanskeligheder kan tænkes at stige fremover, fordi vandplanlægningen antagelig efterhånden vil udpege bestemte ejendomme som særligt egnede til vandindvindingsanlæg, og ejerne af disse ejendomme kan være uvillige til at sælge eller kan forlange ekstremt høje priser for jorden. Sådanne forhold vil kunne modvirkes ved, at kommunalbestyrelsen overtager vandværket som kommunalt og derefter erhverver jord til vandværket ved ekspropriation. Mange kommunalbestyrelser vil imidlertid være betænkelige ved at oprette en sådan kommunal vandforsyning. Ordningen vil heller ikke harmonere med den ligestilling mellem kommunale og private vandværker, som man ønskede at gennemføre ved loven af 1978. Der henvises herom til sp. 1140 i betænkningen om lovforslaget fra folketingets udvalg for fysisk planlægning.

Det bemærkes dernæst, at private vandværkers priser før vandforsyningsloven af 1978 kunne påklages til monopoltilsynet i medfør af lov nr. 102 af 31. marts 1955 om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger, men at denne klageadgang havde ringe betydning. Ved vandforsyningsloven af 1978 er kontrolordningen ændret, således at de private vandværkers betalingstakster nu skal godkendes af kommunalbestyrelsen i medfør af lovens § 53, stk. 1. Kommunerne fører allerede nu mange steder en ret nøje kontrol med taksterne, og denne kontrol må antages at blive udbygget, når miljøstyrelsen udsender en vejledning til kommunalbestyrelserne om fastsættelse af vandværkstakster. Vejledningen tænkes udsendt på grundlag af et forslag fra vandprisudvalget og vil bl.a. indeholde forskrifter for vandværkernes regnskabsføring og anføre, at godkendelsen af taksterne bør ske efter gennemgang af vandværkernes regnskaber og budgetter. Der vil herefter ikke længere være nogen